

Klic TRIGLAVA

Leto I.

12. septembra 1948.

Štev. 3.

CRNI SEPTEMBER

— 1943 — — — — — 1948 —

Pet let je, odkar je kri grčariških in turjaških borcev napojila slovensko zemljo in zapečatila sleherno pot, ki bi še mogla voditi k pomiritvi med takozvano Osvobodilno fronto in slovenskimi proti komunističnimi silami. Edina pot, ki so jo komunisti s tem vsilili slovenskemu narodu, je bila - borba na življenje in smrt, borba, ki ni prenehala niti za trenutek in je z zločinom na Črnem vrhu in nad predanimi slovenskimi nacionalisti v maju 1945 dobila še končni povdarek, da ni in ne more biti nikdar, v nobeni obliki, možnega kompromisa. Zločinci morajo dobiti svojo kazen in jo bodo tudi dobili, pa če zaigrajo še na stotine komedij sličnih sporu Tito-Kominforma in se "približajo Zapadu". Slovenski narod zahteva pravičnega zadočenja za stotisoče žrtev zaslepljene strasti in boljševiške podivjenosti, katerih kosti trohne po nepreglednih kočevskih gozdovih, Krinski jami, Podutiku, kamniški okolici, Trnovskem gozdu in na stotinah drugih znanih in nepoznatih krajih. Slovenski narod obtozuje komuniste pred vso svetovno javnostjo, da so ga oropali večjega dela njegove življenske sile in gospodarske sposobnosti ter docela miru, svobode, pravičnosti in demokratskih svoboščin, prevarali za žrtve, ki jih je doprinesel v borbi proti nacifašizmu sorazmerno v večji meri kot sleherna zapadno-demokratska vsila. Niso ga pa mogli in ga nikdar ne bodo mogli oropati vere, da bo komunistična stranovlada neminovno propadla in to na najnesramnejši način kot to zasluži vlada moralnih propalic, cestnih razbojnikov in tujih plačancev. Vera v božjo pravičnost nas ni zapustila in se stopnjuje iz dneva v dan, čim dlje traja trpljenje našega naroda v domovini in njegovega raztrošenega dela v borbi za vsakdanji kruh v emigraciji.

Toda nočemo biti samo in zgolj antikomunisti po besedi in orožju, marveč tudi glasniki konstruktivnega delovanja po zlomu komunizma v naši deželi. Ni nam, kakor ni bilo padlim mučencem, zgolj do tega, da se zruši sedanji režim pekla, marveč, da po osvoboditvi uredimo svoj dom na boljšem in pravičnejšem temelju, kot je bil pred vojno in kot so ga uvedli po njej komunisti. Hočemo, da se odstranijo vse kali ne sporazumov v malem slovenskem narodu, pa naj bodo v političnem, gospodarsko-socialnem, moralno-vzgojnem ali kulturnem področju. Hočemo, da se odpravi vse, kar je nudilo plodno osnovo za razvoj komunistične revolucije pri nas. Vsi antikomunistični Slovenci, od političnih predstavnikov in javnih delavcev pa do poslednjega pripadnika slovenskega naroda, so poklicani, da delujejo v tem smislu in s tem ciljem - ne glede kje se oni danes nahajajo. Ako smo toliko majhni, da se naš glas ne more zadostno čuti v svetu velikih narodov, pa je naša sveta dolžnost, da delujemo na notranjem področju med slovensko emigracijo in v domovini, da se zagotovijo potrebni pogoji, ki bodo olajšali po

osvoboditvi čim prejšnjo ozdravitev ran, ki nam jih je prizadejala vsa dosedanja zmeda. In zmeda bi bila manjša in bi nas stala manj žrtev, ako bi se že zdavnaj, ko se je pokazala nujnost za to, delovalo v navedeni smeri in se ne bi vztrajalo tako trmoglavo in klaverno-ne odločno na osebnih ambicijah in strankarskemu egoizmu.

Padli mučenci ne bodo imeli zadostnega zadoščenja z nekaj obsodbami komunističnih krvnikov in odkrivanjem posartnih plošč ter spomenikov, marveč jim bo zadoščeno le takrat, ako bo iz njihove prelite krvi vzraslo bujno cvetje slovenske duhovne enotnosti, dejavnosti in graditeljstva, z dejanskim delom in ne patetično izgovorjenimi besedami o žalostni usodi, ki je doletela naš narod. Naš narod ne potrebuje besed pomilovanja s strani svojih ožaloščenih ostalih, marveč potrebuje dejanja, ki ga bo spet postavilo na noge.

SLAVA PADLIM ! NJIH ŽRTVE NAJ BODO VEDNO PRED OČMI NAS, PRED KATERE POSTAVLJA ŽIVLJENJE NALOGO OBNOVE IN SREČNEJŠE BODOČNOSTI SVOBODNE ZDRUŽENE SLOVENIJE!

Dobro naroda je zapoved

Znamenje ob cesti. Popotnik, ki gre mimo, se nehote ustavi in pogleda nanj. Prečita napis in se kasneje pozanima za njegovo zgodovino in pomen. Marsikaj novega izve na ta način, pred njegovimi duhovnimi očmi se razvije panorama preteklosti, ki jo primerjaje združi s sedanostjo, a ugiba o nadaljnjem razvoju - z bodočnostjo.

Ni vselej tako, da se človek ob določenem znamenju zamisli. Marsikdo gre mimo in se niti ne ozre nanj. Zanj na svetu ni vprašanj, ni nauka preteklosti, bodočnost pa je zavita v meglo, ki jo bodo uspeli razpršiti le poklicani... Znamenje ob poti je dejstvo, o katerem ni kaj premišljevati.

Popotniki smo tudi mi. Leto za letom že hodimo mimo najrazličnejših znamenj. Nekaterim ne povedo nič, drugim mnogo. Prvi bodo morda na koncu poti obstali presenečeni - nad razvojem, ki ga niso pričakovali. Drugi bodo imeli najmanj zadoščenje, da niso slepih oči hodili po življenski poti, da so premišljevali o stvareh, ki so danes narodom odločilno vprašanje.

Pred dnevi smo vsi v gruči šli mimo znamenja. Bil je to 6. september, kraljev rojstni dan. Mnogi so se ob tej priliki zamislili v preteklost, sedanost in bodočnost, mnogim je to znamenje pomenilo vse troje, mnogi ga niso niti videli. Le kdo je imel prav? Čas zahteva od nas preudarka, zahteva analizo; le redke stvari so že vnaprej določene.

6. september nam je spomin na vladarja države, kateri smo se nekaj zaobljubili žrtvovati naše mlade sile. Še preden smo mogli zaobljubo v celoti izpolniti, se je država zaradi zunanjih in notranjih sovražnikov zrušila v prah. Zopet in zopet smo premlevali vzroke naše državne in narodne nesreče. Našli jih nismo le pri sovražnikih, ampak tudi v našem taboru, v naših vodečih krogih. Pojavila so se vprašanja o bodoči državni ureditvi.

Že dolgo je tega, kar smo se bili odločili za demokracijo. Nobe-na uganka ni, kaj tak politični in gospodarski sistem prinaša v državno ogrodje. Ne moremo drugače, kot da prav na 6. september poudarimo potrebo demokracije v državi in demokratičnega postopka. Ustava, ki jo je sprejelo veljavno izvoljeno narodno predstavništvo, je najvišji zakon. Prvi, ki mora izpolnjevati določila ustave je prav kralj. Le tako je nogoče razviti visok državljanski čut pri vseh, ki je potreben za obstoj in razvoj države. Kralj je simbol državne oblasti, ni pa oblast, kajti oblast pripada narodu in po njen izvoljenim predstavnikom v narodni skupščini. Kralj in vlada izvršujeta le voljo naroda.

KP - NE SLOVANSTVO

Čudno razmerje, ki je ^{že} vladalo med USA in Sovjetsko Zvezo ne je do stikrat navdajalo s strahom. Ne zato, ker se bojim nove vojne, ne zato, ker se ne veselim, da so Amerikanci proti Sovjetom precej trdi, ampak zato, ker vem, da bodo v bodoči vojni na strani Sov. Zveze stali uradno tudi Slovenci, Jugoslovani in ostali Slovani, in ker sem se bal, da bo Zapad na divjake z Vzhoda gledal kot na nekaj normalnega, v kar so se razvili slovanski narodi. Bal sem se, da bo Zapad za sovražil Slovane kot nosilce in edine krivce nesrečne komunistične ideje, ki pa je bila v Rusijo uvožena v zaplombiranih vagonih med prvo svetovno vojno, in ne bo pogledal resnici v oči in ugotovil, da ni so slovanski narodi tisti, ki sovražijo zapad, ampak, da so tisti, ki se danes po raznih konferencah ne znajo vesti, v prvi vrsti komunisti in potem šele mogoče Rusi, Slovenci ali kaj podobnega. Saj komunizem se ne meni za nacionalno pripadnost svojih članov.

Zato sem v resnici bil prijetno presenečen, ko sem dobil v roke knjigo "Strategija in taktika svetovnega komunizma" /"The strategy and tactics of world communism"/. Izdal jo je pododbor Odbora za zunanje zadeve ameriškega senata, kateremu stoji na čelu znani senator Vandenberg. Je to gotovo najboljša uradna knjiga, ki jo je kdajkoli izdala kaka tako visoka ustanova kot je senat USA.

V knjigi so bistvo današnjega položaja, cilji komunizma in upa = nje na bodočnost jasno in lepo nakazani. Mnogi so kot privatniki pisali o nevarnosti komunizma, mnogi govorili o čudni politiki Sovjetske Zveze, nihče pa ni "čudne zveze" komunistične ideje in komunistične države tako dokumentarno podkrepiljeno povezal v enoto in pokazal, kam to vse vodi, kot je to storil omenjeni odbor.

Vse: zgodovina komunizma, Marksove in Engelsove teorije, Lenino- in Stalinova učenja, gospodarska marksistična politika, stavki po Evropi, diplomatske akrobacije ZSSR, - vse je v knjigi tako lepo podano v celoto, tako lepo in stvarno prikazano, da kdor knjigo bere, mora videti, da najmočnejša antikomunistična sila na svetu točno v kaj je vzrok zla, ki kot kopa črnih oblakov tišči zemljo in ji ne da svo bodno dihati. Vidi se tudi, da Amerika točno ve, kako se je potrebno proti tej nesreči boriti, kje in kako jo je mogoče zaustaviti in kaj je treba storiti, da se zlo ne razširi dalje.

Knjiga je razdeljena na tri dele. Prvi je poročilo pododbora glede lastnosti organizacije svetovnega komunizma, ki je tako tesno povezana z ZSSR kot državno enoto, da je treba Amerikancem pojasnjevati in jim razložiti, zakaj se "ruski" diplomati ne obnašajo kot ostali normalni ljudje.

Da podkrepijo svojo trditev, kako sta ZSSR in komunizem tesno povezana, je dodan dodatek Št. 1. z naslovom "100 let komunizma", kjer lahko čitatelji spoznajo, kaj je teorija in filozofija komunizma, kaj je Lenin pisal o tem, kako se morajo njegovi učenci obnašati v raznih situacijah in kako je treba iz vsake stvari potegniti največ komunisti.

V drugem dodatku je priobčeno precej uradnih not, iz katerih je razvidno, da so Amerikanci v letih 1945-1948 poskušali v resnici vse, da najdejo neko rešitev iz čudnega položaja, v katerem so se znašli po tej vojni in koliko so sami utrenili, da bi dežele, ki se ne naha jajo pod sovjetsko "zaščito" odrešili revščine, kamor jih je potisnila vojna.

Vrbič Dušan.

Novi Titov veleposlanik v USA je postal Radoša Jovanović, bivši finančni minister v federalni komunistični vladi Srbije.

Od 3. do 6. septembra so bili v Angliji največji letalski manevri od konca vojne. Sodelovalo je na stotine najmodernejših letal od najnovejših letal na reakcijski pogon pa do najtežjih bombnikov. Sodelovali so tudi v Angliji se nahajajoče ameriške leteče veletrdnjave, ki so med poslednjo vojno delovale le na Daljnem vzhodu in odvrgle tudi prvo atomsko bombo. V teh vajah se je preizkusila obrambna sila Velike Britanije za slučaj nenadnega napada. Kot poročajo, so bili uspehi obrambe odlični, "zadeto" pa je bilo vojno ministerstvo v Londonu.

Enako se vrše skupne vaje britanskih in ameriških oboroženih sil v Nemčiji. Vaje ameriških sil so se vršile tudi v ameriški zoni Berlina tik ob sovjetski meji.

Angleški pilot John Derry je z letalom na reakcijski pogon dosegel doslej najhitrejši let - 760 milj na uro /1216 km/. Ta hitrost je precej večja od hitrosti zvoka.

V USA je v teku popis vojnih obveznikov v starosti od 18 do 25 let, kar pomeni devet in pol milijona moških. Razlog - da se svet izogne tretji svetovni vojni.

Število ameriških letal, ki imajo stalne postojanke v Angliji, se bo povečalo od 175 na 466. Število letalskega osebja se bo povečalo od 5.000 na 18.000.

Ameriška pomorska sila šteje sedaj 277 vojnih ladij in 483 drugih enot, medtem ko je 1.882 ladij v rezervi. Zgrajen bo tudi največja doslej poznana letalonosilka, ki bo dolga okroglo 347 metrov in bo potrebovala 4.000 mož posadke.

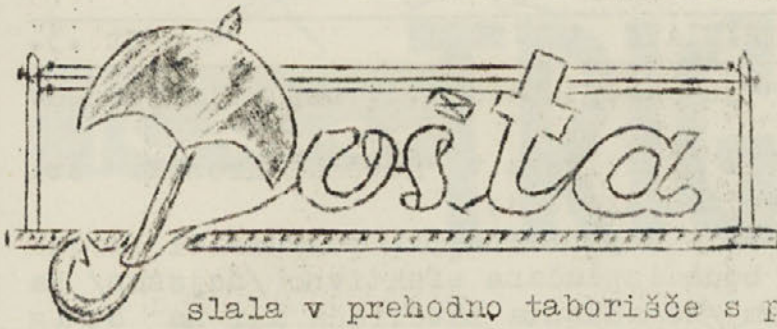
Poveljniki širitih sil v Berlinu, ki so se sestali na podlagi razgovorov v Moskvi se niso mogli sporazumeti, tako da je uspeh celotnih razgovorov tako v Moskvi kot v Berlinu enak ničli in bo vso zadevo sedaj pregledala Skupščina Združenih Narodov, ki začne zasedati v Parizu 21. septembra. Razglabljala bo tudi vprašanje italijanskih kolonij, ako se zunanji ministri štirih sil ne sporazumejo do 15. t.n. USA-vojaški strokovnjaki pravijo, da bi bilo neumno prepustiti važne postojanke v Libiji Italiji, medtem ko Rusija zahteva prav to.

V Švici se je sestalo 200 narodnih poslancev iz 13 od 16 "Marshallovih" držav, da pripravijo pravila za predlagani Parlament Združene Evrope. Predlagani pravilnik predvideva, da se Parlament sestoji iz Senata in Poslanske zbornice ter ima polno moč uspostavljati zakone, ki bodo zagotovili mir, red in dobro upravo Zapadne Evrope in njene prekomorske posesti.

Po dolgi bolezni je umrl prezident čehoslovaške republike dr. Eduard Beneš.

V Titovi vladi so se izvršile velike izpremenbe. Došedanjega zunanjega ministra Sinića je zamenjal Eduard Kardelj, notranji minister Ranković pa je prevzel podpredsedništvo vlade. Podpredsednik je postal tudi Blagoje Nešković, predsednik srbske federalne vlade. Rodoljub Čolaković je postal minister za znanost in kulturo. - Ušel je "poveljnik letalstva" Pero Popivoda in sicer v Romunijo, medtem ko je bil aretiran polk. Vlada Dapčević, za katerega se je mislilo, da je srečno ušel.

Umrl je sekretar CK KP Sovjetske Zveze, podpredsednik Vrh. Sovjeta in šef Kominforme gen. Ždanov. Menda pa ni umrl naravne smrti.

// MANCHESTER.- 17 Jugoslovancev, ki so bili zaposleni kot rudarji v rudniku Chirk v Severnem Walesu, je stavkalo v svrhu dosege enega toplega obroka hrane več na dan. Premogovna Unija pa jih je po =

slala v prehodno taborišče s predlogom, da se jih pošlje nazaj v Jugoslavijo, kot so se to sami izrazili, ko so postavili svojo zahtevo in stopili v stavko. Manchesterški premogovni urad je izjavil, da so omenjeni Jugoslovanci eni izmed tipov, ki hočejo imeti vedno več in več, a delati vedno manj in manj - čeprav niso upravičeni biti takšni.- Tako poročajo angleški dnevnikarji. Med temi tipki ni nobenega Slovenca. V pojasnilo pripominjamo, da tretjega toplega obroka ni možno izdajati, ker se v tem času nahajajo rudarji na poslu in imajo dvajsetminutni odmor za tkzv. "snap", t.j. za malo južino v obliki sandwichev. Vsak rudar bo ukrep britanske oblasti v tem pogledu odobravala, ker se nekateri E.V.Ws-i ne morejo sprijazniti z mislijo, da so minila "zlata leta" črne borze v Italiji, Avstriji in Nemčiji čim so stopili na angleška tla. Naj le gredo k Titu, nihče ne bo žaloval za njimi! //

ŽENEVA.- IRO je izdal poročilo o delovanju v teku preteklega leta. Repatriiranih odn. preseljenih je bilo 256.000 beguncev. Od tega števila je prepeljala Anglija na svoje stroške v svojo deželo 50.000 beguncev. IRO ima sedaj v oskrbi še vedno okoli 600.000 ljudi. Lansko leto se jih je vrnilo na domove 100.439. Tri petine je bilo Poljakov, 450 se jih je vrnilo v Jugoslavijo.

CELOVEC.- Iz Avstrije je v teku junija odšlo v Kanado 1.710 beguncev, v Britanijo 1482, v Čile 728 in v Francijo 376. V Jugoslavijo se jih je vrnilo od pričetka tega leta do konca junija 1668.- Število beguncev v taboriščih pa se še vedno ne znižuje znatno zaradi neprestanega prihajanja novih iz Madžarske, Jugoslavije in Čehoslovaške.

LJUBLJANA.- "Naročil sem pri krojaču novo obleko že lani, pa še ni gotova. Pogledaj če dobiš morda kak material pri vas, ker ne bi hotel, da bi se brat jezil, ko pride sedaj od vojakov, ker nosim njegovo za ta čas..."

In drugo pismo pravi: "Pridelek smo pospravili, samo skrbi nas kako bo pozimi. Na spomlad bo pa morda prišlo kaj iz - "lufta"..."

Po vsej državi so komunisti zaplenili kmetom prašiče in jih izročili "državnim farmam" /kolhozom/ ter kmečkim "zadrugam" /sovhozom/. Tito pa pravi, da se ne strinja s sovjetsko politiko napram "kulakom" t.j. kmetom...

LJUBLJANA.- "Matjažev glas" je priobčil sledečo popularno pesem, "ki so jo peli jugoslovanski fizikulturniki v Pragi kot koračnico"....:

Barab rdečih sem glavar,
Balkan me ves pozna.
Od Moskve tja do Londona
smrdim kot kup gnoja.

Vlomilec bil sem, robijaš
pod Jugoslavijo.
A zdaj spoštljivo tepčki vsi
maršal mi pravijo.

Ne sejem nič, ne žanjem nič,
pa vendar le živim.
Vihtim v krvavi roki bič
ter ropam in morim.

Še višje, višje se povzpnem,
že vrane krakajo!
Nazadnje oh, nazadnje oh
me gavge čakajo!...

Celovec.- "Koroška Kronika" je 3.septembra t.l. objavila sledeče POJASNILO:

V zvezi z odredbo, ki je bila objavljena v "Koroški Kroniki" št. 34. z dne 28.avgusta 1948. sporočamo sledeče:

1. Italijanske lire, ki so bile deponirane pri podružnici Narodne banke v Celovcu ali Gradcu, bodo izplačane efektivno /dejsnko/ samo onim, ki dokažejo s potrdilom /komandanta taborišča ali na drug način/, da so na potu v inozemstvo. Če želi taka oseba zamenjati lire v šilinge, se mu izplača za 100 lir samo 1.75 šilingov. Ker se v inozemstvu lire ugodnejše prodajo, je bolje, da se dvignejo efektivno.

2. Beguncem, ki se ne izselijo, banka ne vrne efektivnih lir. Ta kim banka izplača samo v šilingih po gornjem tečaju.

3. Glede jugoslovanskih lir /bivše Ljubljanske pokrajine/je zadeva enostavna, Vsak jih dobi nazaj. Priporočamo, da jih dvignete, ker bodo pozneje predstavljale vrednost vsled svojega kritja, pri ital.Na rodni banki v Rimu.

4. Glede rajhsmark, kun, predvojnih in okupacijskih dirarjev ni še nič določeno ter ostane ta denar še nadalje v depositu.

5. Karitativna pisarna v Celovcu, Völkermarkter Strasse št.5/I., daje vsa podrobna pojasnila. Na željo bo za interesente izven Celovca oskrbela dvig omenjena pisarna ter na ta način prihranila beguncem pota. V to svrhu je poslati: 1.poblastilo za dvig, 2.depozitno potrdilo in znanke za odgovor.

KARITATIVNA PISARNA.

BEOGRAD.- V Beogradu se vrste demonstracije proti Kominformi, kateri je Tito sedaj dokončno obrnil hrbet. V demonstracijah sodeluje tudi vojska in policija, ki v istem tempu in po istem taktu vpije sedaj za Tita in proti Moskvi, kot popreje za Moskvo in proti zapadnin demokracijam. Radio Moskva izredno ostro napada "Titovo grupo", za katero pravi, da se je postavila na stran zapadnih imperialistov in objavila komunističnim partijam vojno. Ameriški radio pravi, da se je sedaj izkazalo, da je Kominforma bluff in da je bila samo propaganda o neki enotnosti vzhodnega bloka. Ljudje v Jugoslaviji, zlasti reakcija, je sedaj vtoliko na boljšem, vkolikor jih Ozna pušča nekoliko ob strani, ker se vodi glavno klanje med člani KP samimi. Ozna ima polne roke dela z lovljenjem onih, ki so bolj vdani Moskvi kot Titu.

WASHINGTON.- 31.avgusta je bil objavljen načrt za vselitev 205 tisoč beguncev v USA v teku naslednjih dveh let. Preselitev bo končana predvidoma 30.junija 1950. Vsak mesec bo prepeljanih v USA 10.000 beguncev. 2.500-3.000 jih bo prepeljanih z oktobrom tega leta, nakar se bo pričelo redno odpošiljanje beguncev po določenem številu. Prva skupina bo iz ameriške zone v Nemčiji in njihovo zaposlenje je že zagotovljeno na farmah in v industriji v vzhodnih in srednje-zapadnih ameriških državah.- Nekateri Slovenci v Angliji imajo afidavite, ki so jih prejeli od svojih sorodnikov v USA. Priporočamo, da se obrnejo po informacije na naslov: American Embassy, 1 Grosvenor Square, London, W.1.

POPRAVEK.- Pod to rubriko smo objavili število prebivalstva v Sloveniji in slovenskih mestih. Priporočamo, da se številke nest nanašajo na okraje z ozirom na sedanjo partizansko upravno razdelitev.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Naročnina znaša 24 sh. letno odn. 12 sh.poletno in 6 sh.četrt = letno ter se dostavlja poton Postal Orderjev na naslov: Uprava "Klic Triglava", Miners Hostel, Two Gates, Tamworth Staffs.